

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ - สกุล นายสำรอง วงศ์ชาติ
 วัน เดือน ปีเกิด ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๓ อายุ ๗๒ ปี
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
 ภูมิลำเนา (บ้านเกิด) บ้านเลขที่ ๓ หมู่ ๑ ชุมชนโคกกุง ตำบลโคกกุง
 อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๐๖๑ หมู่ ๑ ชุมชนลำปางขุน
 ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
 เบอร์โทรศัพท์ ๐๘ ๙๘๙๕ ๓๙๑๓

ข้อมูลภูมิปัญญา

- ❖ ชื่อข้อมูลภูมิปัญญา
 ด้านศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม (พิธีกรงานประเพณี)
- ❖ ความรู้ความสามารถ
 นำสวดมนต์, ไหว้พระ, รับศีล, เข้าพรรษา, ออกพรรษา
- ❖ ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ
 ๑. ได้รับเกียรติบัตรพ่อตัวอย่าง พ.ศ. ๒๕๖๑
 ๒. ได้รับเกียรติบัตรคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง พ.ศ. ๒๕๖๓
- ❖ วัสดุ/วัตถุดิบ/สื่อ/อุปกรณ์สำหรับการผลิตผลงานของภูมิปัญญาท้องถิ่น
 -
- ❖ ขั้นตอนการผลิต/การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ขั้นตอนการไหว้พระรับศีลและการสวดมนต์
 ๑. กราบพระ ๓ ครั้ง
 ๒. ใส่ขันแก้วทั้งสาม ประกอบด้วย รูป เทียน ดอกไม้ ข้าวตอก ลงในพานที่เตรียมไว้
 ๓. สวดบูชาพระ, กล่าวคำนมัสการพระรัตนตรัย, กล่าวคำนมัสการพระพุทธเจ้า ฯลฯ
 - สวดบูชาพระ
 - อิมิณา สักกาเรนะ ตัง พุทธัง อะภิปูชะยามิ
 - อิมิณา สักกาเรนะ ตัง อัมมัง อะภิปูชะยามิ
 - อิมิณา สักกาเรนะ ตัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ
 - กล่าวคำนมัสการพระรัตนตรัย
 - อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา พุทธังภาวะะวันตัง อภิวัตเทมิ (กราบ)
 - สวากขาโต ภาวะะวะตา อัมโม อัมมัง นมะสสัม (กราบ)
 - สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นมะมามิ (กราบ)
 - กล่าวคำนมัสการพระพุทธเจ้า
 - นะโม ตัสสะ ภาวะะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทโธสสะ (สวด ๓ จบ)
 - อาราธนาศีล ๕
 - มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะศีลานิยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุจ วิสุจ รักษะนัตถายะ ติสระระณนะสะหะ ปัญจะ
ศีลานิยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุจ วิสุจ รักษะนัตถายะ ติสระระณนะสะหะ ปัญจะ
ศีลานิยาจามะ

- กล่าวคำนมัสการไตรสรณคมน์

พุทธัง สระระณัง คัจฉามิ อัมมัง สระระณัง คัจฉามิ สังฆัง สระระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ พุทธัง สระระณัง คัจฉามิ ทุติยัมปิ อัมมัง สระระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สระระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทธัง สระระณัง คัจฉามิ ตะติยัมปิ อัมมัง สระระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สระระณัง คัจฉามิ

- สมาทานศีล ๕

ปาณาติปาตาเวรมณี สิกขาปะทังสะมาதியามิ

อทินนาทานาเวรมณี สิกขาปะทังสะมาதியามิ

กาเมสุมิสฉาจาราเวรมณี สิกขาปะทังสะมาதியามิ

มุสาวาทาเวรมณี สิกขาปะทังสะมาதியามิ

สุราเมรยมัชชปะมาทัตถานาเวรมณี สิกขาปะทังสะมาதியามิ

- กล่าวคำนมัสการ ถวายพรพระพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ

พระพุทธรคุณ - อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะ
ระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสาณัง
พุทโธภะคะวาติ

พระธรรมคุณ - สวาภาโต ภะคะวะตา อัมโมสันทิฏฐิโก อะกาลิโก
เอหิปปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุกุสะฏิปันโน
ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสังฆคุณ - สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ
ปุริสะยัคคานิ อัญญะ ปุริสะปุคคะลา เอสะภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิ
ณเวยโย อัญญะลิกะระณเวยโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

❖ ประโยชน์/คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและของผลงาน

การสวดมนต์เป็นการกล่าวถึงคุณงามความดีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า
พระองค์ท่านมีคุณวิเศษอย่างไร พระธรรมคำสอนของพระองค์มีคุณอย่างไร และพระสงฆ์
อรหันต์อริยะเจ้ามีคุณเช่นไร การสวดมนต์ด้วยความตั้งใจจนจิตเป็นสมาธิ แล้วใช้สติพิจารณา
จนเกิดปัญญาและความรู้ความเข้าใจจะช่วยให้จิตใจสงบ สบายใจ และช่วยผ่อนคลาย
ความกังวลได้เป็นอย่างมาก

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ - สกุล	นายภฤติยา วังกาวิ
วัน เดือน ปีเกิด	๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ อายุ ๗๕ ปี
วุฒิการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๖
ภูมิลำเนา (บ้านเกิด)	บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๒ ชุมชนบ้านบุญเกิด ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๒ ชุมชนบ้านบุญเกิด ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
เบอร์โทรศัพท์	๐๘ ๔๖๑๑ ๗๓๓๔

ข้อมูลภูมิปัญญา

- ❖ ชื่อข้อมูลภูมิปัญญา
 - ด้านศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม (อาจารย์ด้านพิธีกรรมทางศาสนา)
- ❖ ความรู้ความสามารถ
 - การจัดตั้งพระพุทธรูป, ศาสนพิธี, กล่าวคำถวายเครื่องไทยทาน, อ่านและเขียนภาษาล้านนาฉบับโบราณ
- ❖ ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ
 - ๑. วิทยากรตามโรงเรียนต่าง ๆ ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา
 - ๒. ให้ความรู้ผู้สูงอายุในเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา
- ❖ วัสดุ/วัตถุดิบ/สื่อ/อุปกรณ์สำหรับการผลิตผลงานของภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - วัสดุ/อุปกรณ์สำหรับการถวายเครื่องไทยธรรม
 - ๑. เครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ผ้าไตรจีวร
 - ๒. อาหารต่างๆ ทั้งอาหารสด และอาหารแห้ง รวมถึงเครื่องดื่ม เช่น น้ำเปล่า น้ำปานะ ชาสมุนไพร ยกเว้นเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เหล้า เบียร์ ยาตอง)
 - ๓. สิ่งของต่างๆที่จำเป็นเกี่ยวกับการอยู่อาศัย เช่น หมอน มุ้ง ผ้าห่ม กลุ่มเครื่องสำอาง เพื่อดูแลสุขภาพอนามัย (ทำความสะอาดผิวกาย หนั่งศีรชะ) เช่น สบู่สมุนไพร แชมพูสมุนไพร และ ยาสีฟันสมุนไพร
 - ๔. ยารักษาโรค
- ❖ ขั้นตอนการผลิต/การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ขั้นตอนถวายสังฆทานและวิธีถวายสังฆทาน
 - ๑. พิธีการถวายสังฆทานนั้น หากมีหิ้งพระพุทธรูปก็จะเริ่มด้วยการจุดเทียน ธูป บูชาพระรัตนตรัย ในพิธีการถวาย จุดธูป ๓ ดอก เทียน ๒ เล่ม (ด้านซ้ายและขวาของพระพุทธรูปหรือด้านขวาและซ้ายมือของเรา) กล่าวภาษาบาลี “อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ ภาคะวา พุทธัง

ภะคะวังตัง อะภิวาเทมิ (กราบ) สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมังนะมะสามิ (กราบ) สุปะฏิ ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆังนะมามิ” (กราบ)

๒. อารธนาศีล ว่า “มะยัง ภันเต ติสระเถนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิยาจามะ ทุดิยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระเถนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิยาจามะ ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระเถนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิยาจามะ” เสร็จแล้วพระจะให้ศีล พนมมือกล่าวรับศีลจากพระ รับศีลจบ แล้วตั้งนะโม เพื่อเป็นการเคารพต่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่า “นะโมตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ” ๓ จบ

๓. จากนั้นก็ให้กล่าว คำถวายสังฆทาน ว่า “อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุ สังโฆอิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปฎิคคัณหตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ” โดยกล่าวคำแปลต่อ กล่าวว่่า “ข้าแต่พระสงฆ์ ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์โปรดรับภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ” เมื่อกล่าวคำถวายเสร็จ พระจะกล่าวพร้อมกันว่า “สาธุ”

๔. ประเคนทานวัตถุแด่พระภิกษุสงฆ์ โดยหลังจากประเคนถวายพระภิกษุสงฆ์แล้ว เมื่อพระสงฆ์ผู้นำสวดอนุโมทนาด้วยบท ยะถา วาริวะหา ให้ผู้ถวายทานเริ่มกรวดน้ำ

“ยะถา วาริวะหา ปุรา ปะริปุเรนติ สาคะรัง เอวะเมวะ อิตโต ทินนัง เปตานัง อูปะกัปปะติ อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ขิปปะเมวะ สะมิชณะตุ สัพเพ ปุเรนตุ สังกัปปา จันโท ปิณณะระโส ยะถา มะนิโชติระโส ยะถา” ถึงบทที่พระสงฆ์ผู้นำสวดถึง “มณีโชติระโส ยะถา” ก็ให้หยุดการกรวดน้ำ แล้วประนมมือรับพรพระต่อไปจนจบ (รับพรพร้อมกัน)

๕. เมื่อจบลำดับขั้นตอนถวายสังฆทาน จากนั้นให้นำน้ำที่กรวดแล้วไปเทลงดินได้ต้นไม้ อย่างมีสติ

❖ ประโยชน์/คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและของผลงาน

การถวายสังฆทาน ๑ ครั้งในชีวิต และถวายด้วยจิตที่บริสุทธิ์มีศรัทธาแท้ จิตใจสงบ ช่วยให้เข้าใจในรสพระธรรม เพื่อให้มีจิตใจที่เย็นสบายพันทุกข์ เชื่อว่าหากทำให้ผู้อื่นหรือผู้ล่วงลับจะช่วยให้สามารถเลื่อนภพภูมิขึ้นได้ หากทำให้ตนเองหรือครอบครัวจะหนุนดวง โชคลาภขึ้นมาก ทั้งทางโลกและทางธรรม

